

MAGYARSAÉG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

ELŐFIZETESI ÁRAK:	
Helyben: Egy óra kor. 1.—	Vidékre: Egy óra kor. 1.20
Negyedévre ——— : 3.—	Negyedévre ——— : 3.00
Félévre ——— : 4.—	Félévre ——— : 7.—
Egész évre ——— : 12.—	Egész évre ——— : 14.—
Egyes szám 4 fillér, vidéken 3 fillér.	

A lap megjelenik hétfő kivételével minden nap.
Kéziratokat nem ad vissza a szerkesztőség.
Telefon száma 54-67.

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28
Hirdetések petit számítású, díjszabás szerint.
Apró hirdetések ára: egy sor 4 fillér, vastagabb betűvel 8 fillér.

Zendülések a Délvidéken.

Budapest, jan. 29.

Egymásután érkeznek hírek a Délmagyarországban megismétlődő és a nemzetközi szociálisták által szított zendülésekről. A szociálista izgatók lázítási működésüket most tudvalevőleg leginkább a nemzetiségi, különösen a szerbek és oláhok lakta területekre tették át. És sikeresen működnek. Izgatnak nemcsak a saját céljaik mellett, hanem a magyar államiság ellen is. Izgatnak nemcsak a közigazgatási rend, hanem a birtoktulajdonjog, a nagy, közép és kisbirtokos osztály ellen is. És ez izgatások nyomában rendszeresen vércsorgás támad. A szegény félrevezetett nép vérenek csorgása. Ez a nép, mikor sebzett testével tovább vánszorog, csak akkor veszi észre, hogy a hazátlan izgatók őt csunyánul rászédtek, szerencsétlenségbe döntötték.

Mint a «Magyarság» előző számában megírtuk, most az aradmegyei eleki járásban lakó és a budapesti nemzetközi szociálisták által felbujtott oláhság van lázadásban. Siklós község oláh lakosai már régen készülődtek — szociálista bujtotgatás folytán — ezuttal nem egy magyar földbirtokos, hanem egy magyar közigazgatási tisztviselő, Siklós község jegyzőjének kiirtására. Tudta ezt a felsőbb hatóság is, azért husz esendőt rendelt a faluba. Ámde husz esendőr szuronyától, golyószóró fegyverétől nem ijedt meg a felbujtott oláhság. Nagy tömegben felvonulva követelte a jegyző életét és vérét. A szegény jegyző átmenekült a szomszéd kereskedő házába s csak így menthette meg azt a szociálista törekvések áldozatául követelt életét. A község nyugalalmát most katonaság őrzi, természetesen a szegény, félrevezetett oláh lakosság terhére.

Kérdezzük, meddig türi a magyar állam a nemzetközi szociálistáknak a vagyonbiztonság és az államiság ellen irányuló galád izgatásait? Meddig türi, hogy a szociálista izgatók a szegény néptől kicsalt filléreken beutazzák azt az országot, legyalázzák mindazt, ami nekünk magyar nemzeti szempontból szent, összetépjék államiságunk jelvényét és szerencsétlenségbe döntsék egész vidékek népét? Kérjük, meddig ad alapot e szociálista izgatásoknak azzal, hogy türi a népek az uzsorások által való kiszípolozását és ami még ennél nagyobb, a lelketlenül rossz közigazgatást, a közigazgatási basáskodást, különösen nemzetiségi vidékeken? Itt nem az aradmegyei közigazgatásról szólunk, de általában a nemzetiségi vidékeken levő közigazgatásról. A szegény nép sok helyütt e közigazgatás által képviselt állami hatalomnak gondviselését nem, csak erejét ismeri. Még pedig meghamisított erejét. Erről az állami hatalomról csak annyit tud, hogy annak katona és pénz kell. A katona az ő fiából, a pénz az ő ellicitált

holmiájából kerül elő. De még egyebet is tud. Azt, hogy nincsen igazság a földön. S hogy nincsen, bizonyítja az az eset is, amit egy évек előtt volt felvidéki fősolgabíró dicsőkedve beszélt el uri társaságban.

Az egyik ruthénak baja esett a másikkal. Fogja hát ez s előkerít egy szép ürübirkát, azt elviszi a jegyző urnak, azután előadja panaszát. A jegyző erre azt mondja, hogy a rumuny a birkát csak hagyja ugyan nála, de a dolog nem ő hozzá, hanem a szintén a községben székelő solgabíróshoz tartozik. Fogja magát a kisorosz, hogy az igazságot meglalálja, még szebb birkát bajt be a fősolgabíró ur udvarára, akinél szintén ott marad ugyan a birka, aki ennek fejében felvilágosítja a rusznyákat, hogy a dolog ő hozzá sem, hanem a királyi járásbíróshoz tartozik. A rusznyák megy a járásbíróhoz. A járásbíró ur meghallgatva a panaszt, nagyot káromkodik, aztán kijelenti, hogy az közigazgatási dolog, intézze el a fősolgabíró. A szegény paraszt mit tehet egyebet, ismét kilincseli a solgabíróshoz, meg a jegyzőshöz. A másik rusznyák meghallva, hogy ellenfele járja az urakat, birkákkal terhelve szintén járja az igazsáskeresésnek ezt a rögs útját. Egy heti járás-keles után végre megszületik az igazság. Az egyenlő igazság. Mivel ez is birkát hozott, az is birkát hozott, hát ezt is, meg amazt is egyenlő módon kidobják a jegyzőt, meg a solgabírói irodából. A két rusznyák pedig mit is tehetne mást? Elmegy a zsidóhoz — de egy szót sem szólva — pálinkát fogyasztva, filozofál a magyar igazságról.

Nos hát, még az ilyen közigazgatásnak csak egy csirája is van, kivált a nemzetiségi vidékeken, addig lesz ott tere a szociálista izgatásnak. Ha az a nemzetiségi nép látja, hogy a közigazgatási tisztviselő és a falusi uzsorás koreszmáros mind jobban és jobban gazdagodik, ő pedig csak pusztul: akkor lelkében annyira megéri a keserűség mérge, hogy az izgatásnak csak két szava kell hozzá: «neki az uraknak!» és ő kapát-kaszát ragad. Azután megdörög a fegyver és hull a szegény kifosztott parasztnak a vére. Nem miniszteri rendeletekkel, hanem a közigazgatási korrupciónak minden téren való kiirtásával — ugy amint azt Széll Kálmán és Guiner Gyula kezdte — lehet csak a szociálistáknak némely csiráját kiirtani. Ezt jó volna tudomásul venni gróf Tisza István urnak is, aki mióta miniszterelnök — ugy látszik — nem ezt a korrupciót irtja, hanem restaurálni kívánja a közigazgatásnak választási kortescélokra való felhasználását.

Az a seb, melyet az igazságtalanság ütött, éget. Éget mindaddig, míg azt az igazság be nem gyógyítja. És ha nem gyógyítja be, akkor jönnek az Izrael Jakabok és ujjab sebeket faksztanak: a gyűlölet keléseit. És a szegény nép utánuk ordítja, hogy nincs Isten, nincs haza, csak egy szentség van: a hazát nem ismerő nemzetközi szociáldemokrácia! És ne feledjük el, hogy ezt már sokan kiáltják, kivált a Délvidéken, az egykor aranyat termő rónán, ahol

most a szociális gyűlöletnek véstüzei, hol itt, hol ott csapnak ki a kis oláh és a kis szerb házikókból.

Látják-e ezt ott az országnak házában, azok, akik az obstrukció tengerében jó kedvvel, vagy káromkodva nyakig lubickolnak?

Budapest, január 29.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor tart ülést, melynek napirendjére van tűzve *Szmialovszky* Valér indítványa és az unjonegajánlási javaslat. Holnap gróf *Apponyi* Albert is fészölal *Szmialovszky* indítványához.

Báró Spaun nem mond le. Bécsből jelenti tudósítónk: Azokat a híreszteléseket, amelyek báró Spaun lemondásáról terjesztettek, félhívatatosan megcáfolják. Az sem igaz, hogy a kormány ketté akarja osztani a tengerészet vezetését katonai és adminisztratív osztályokra és Károly István főherceget ruházza fel a tengerészet műszaki vezetésével.

A magyar delegáció első ülése. A magyar delegáció jövő szerdán, február 3-án délután három órakor tartja Bécsben első ülését. Az ülésnek tárgya határozathozatal a további teendők dolgában.

Kolossváry Dezső dandárparancsnok. Már néhány héttel ezelőtt híre kelt s mi is megírtuk, hogy kolossvári *Kolossváry* Dezső vezérőrnagy, aki rövid ideig honvédelmi miniszter volt, visszatér az aktív katonai szolgálatba és dandárparancsnokságot kap. Bécsből ma azt jelentik, hogy *Kolossváry* Dezső vezérőrnagyot a király a 14. lovasdandár parancsnokává nevezte ki. E dandár parancsnoka eddig *Söhr* Adolf vezérőrnagy volt, akit most a saját kérelmére állásától fölmentett *Ceyda* Ferenc altábornagy helyére a leMBERGI lovasdandár parancsnokává nevezett ki a király.

A végrehajtási eljárás reformja. Egy felvidéki olvasónk írja nekünk a következőket: Ha nem is vagyunk a kormány szekereinek felfogadott előretolói, üdvözöljük dr. *Plósz* Sándor igazságügyi miniszter ama reformtörekvéseit, amelyeket a bírósági végrehajtók intézménye körül életbe léptetni szándékozik. Nevezetesen azt, hogy a 400 koronáig terjedő követelések behajtásával a községeket biznák meg, mert az mégis abszurdum, hogy a bíróság székhelyétől 20-30 kilométernyi távolságra lakó végrehajtást szenvedő fél az 50-100 korona adóssága behajtásánál felmerült végrehajtási és árverési költségek fejében 50-80 korona költséget fizessen a végrehajtónak, akinek értelmi kvalifikációja sokszor még négy gimnaziális osztály nivójával sem ér fel s akinek így mégis ugyszólván több jövedelme legyen, mint a törvényszék elnökének. Ezt a rengeteg terhet pedig éppen a szegény nép viseli és fizeti. Ausztriában olcsó pénzért a hivatalosolgák teljesítik a végrehajtásokat, nálunk a drága eljárással működő végrehajtók. Ennek egyszer valahára kell, hogy vége szakadjon, mert ezt nemcsak igazságügyi, hanem közigazdasági szempontból is így kívánja az igazság és népünk anyagi érdekének megóvása.

Krónika.

Budapest, január 29.

Gróf Tisza István miniszterelnök tegnapi két parlamenti beszédével foglalkozik ma az egész magyar politikai közvélemény. A beszédek hatása ma már annyira kidomborodott, hogy az obstruáló pártok hangulata nincs megnyerve a leszerelésre. Amint mi már tegnap is megírtuk, a harc a delegációk ülésezései után újból folytatódik, annál is inkább, mert az obstruáló tábor a tervbe vett erőszaknak már proponálására is megszorodik. A két obstruáló párt a leszerelés fejében gróf Tisza Istvánnak első sorban a miniszterelnökségről való lemondását követeli. Annak idején tudvalevőleg gróf Tisza István miniszterelnök a Nemzeti Kaszinóban tanuk előtt kijelentette, hogyha az ellenzék átereszti a katonai javaslatokat és az indemnitást, ő kész feláldozni magát és lemond a kormányelnökségről, úgy, hogy az utána jövő kabinetben nem is vállal tárcát. Az obstruáló most szaván akarják fogni gróf Tiszát. Azt mondják, hogy ez az eshetőség bekövetkezett. Átereszti a katonai javaslatokat, indemnitást, csak gróf Tisza István távozzék a miniszterelnöki székből. Ámbár bizonyos körökben azt beszélik, hogy gróf Tisza István Bécsben kegyesített lett, mégis nagy kérdés, hogy a király a magyar parlamenti kisebbség kívánságára most elbocsátaná-e a miniszterelnököt még abban az esetben is, ha gróf Tisza hajlandó volna is az obstruáló kívánságát teljesíteni.

A magunk részéről kissé különösnek találjuk, hogy most az obstruáló ellenzék személyi kérdést tesz függővé a kiméletlen harc abbahagyását. Eddig mindig az volt a harcoló ellenzék jelszava, hogy ők elveikért harcolnak és nem személyekért. Nem bányák, ha maga az eleven ördög lesz is a kormányelnök, csak hozza a magyar kommandót és egyéb nemzeti kívánságok teljesítését, illetve teljesítésének biztosítását. Ebben a kérdésben elejétől kezdve végig mi is az elvi kérdés alapzatára helyezkedtünk, azért tanusítottunk passzivitást még gróf Tisza Istvánnal szemben is, akinek eljöveteleért pedig nem lelkesedtünk. És ha az obstruáló most személyi téré lépnek, ebben bizonyos ellenmondást látunk eddigi állásfoglalásukkal szemben, habár az ellenzék bizonyos balsejtelemmel tölti is el az a mostani kormányzati intézkedés, mely a régi Tisza és Bánffy-féle rendszer híveit igyekszik a hatalom szervezeteiben érvényre juttatni.

Gróf Tisza István tegnapi beszédének volt egy része, melyet politikai körökben eddig nem méltattak eléggé. A kormányelnök ultimátumában ugyanis feltűnt volt annak hangsúlyozása, hogy ő megelégszik az unjonmegajánlási javaslat megszavazásával is. Az azután következő javaslatokat megobstruálhatja az ellenzék, csak ezt erőszakkal keresztül, hogy a szegény, most már negyedévüket szolgáló katonák hazamehessenek. Ez a kijelentés gondolkodóba ejtheti a politikai agyakat s erre vonatkozólag volt alkalmuk kikérni politikai életünk egyik kiváló tagjának véleményét, mely a következő:

Hogy gróf Tisza István miniszterelnök csupán csak az unjonmegajánlási javaslat keresztülvitelét kéri a parlamenttől, abból szerintem két következtetés vonható le, még pedig:

először az, hogy gróf Tisza István csupán csak az unjonjavaslatok keresztülvitelénél — ha azokat békésen meg nem szavazzák — fog az ugynevezett erőszakos módszerhez nyulni. Ez a módszer azonban nem fog a további javaslatokra kiterjesztetni;

másodsor, hogy gróf Tisza István csak az unjonmegajánlási javaslatokra nézve tett Bécsben kötelező ígéretet. Ő többre nem, csupán erre vállalkozott s így ezzel az ő feladata egyelőre bevégeződött. Az országnak azonban nemcsak a katonai javaslatok keresztülvitelére, hanem azoknak az óriási közgazdasági érdekű feladatoknak megoldására is szüksége van, melyek a kormányzatra várnak. Ezekre vonatkozólag gróf Tisza István nem nyilatkozott. Nem tudjuk tehát, hogy képességet érez-e magában ezen feladatok megoldására. A teg-

napi nyilatkozata gróf Tisza Istvánnak nem megoldás, hanem újabb kétségek támasztása.

Tudjuk, hogy gróf Tisza István a fejét is fel akarta áldozni, hogy aminek keresztülvitelét megígérte, azt keresztül is viszi. Ez általában véve lovagias gondolkodás és hiszem is, hogy adott szavát beváltja. Arról azonban úgy látszik meggyőződött, hogy a magyar parlamentben mindvégig erőszakos eszközökkel dolgozni, vagy sikert aratni nem lehet. Ez azoknak meggyőződése is. — úgy tudom — akik nagyrabecsülik gróf Tisza István komoly politikai talentumát. Azért a mostani kormányelnök — ha ígéretét beváltotta — valószínűleg visszalép a kormányzástól, amint azt különben egyes bécsi lapok a hírelik.

Ez volt politikai közéletünk egyik kiváló férfának véleménye, amit a helyzetre vonatkozólag egyszerűen csak regisztrálunk.

A pártkörökben tartott tegnap esti összejövetelek után elszóltt tehát a reménynek utolsó csillaga is, hogy a képviselőház két vagy három heti szünete után a béke helyre álljon. Sőt inkább ez idő alatt köszörülnek a nagy párbajra a kardokat, amelyben hogy ki lesz a győztes, az még kiszámíthatatlan. A problema azonban így áll a józan közvélemény előtt: megszabadulni az obstrukciótól a közszabadság biztosításainak megrongálása nélkül.

A helyzetre vonatkozó egyéb értesüléseink a következők:

Főispánbeiktatások.

Hertelendy Ferenc, Zala vármegye új főispánja szerdán délután érkezett Zala-Egerszegre. Tegnap ment végbe az installáció, amelyre mintegy 500 vendég jött el. A diszközpyülésen a főispán letette az esküt és beszédet mondott, kiemelve, hogy megbízatása a jog védelmére, a törvényesség istápolására terjed.

Beregszászról jelentik: Dr. Beöthy Pál Beregszász főispánjának beiktatása tegnap ment végbe nagy ünnepiességgel. Barmegye harminc tagú küldöttsége kísérte a főispánt új székhelyére. A beiktató diszközpyülés féltizenegy órakor kezdődött, amelyen a főispán letette a hivatalos esküt és elmondotta nagyobb szabású beszédét, amelyben főispáni kormányzatának irányelveit körvonalozta. Ezután a főispán dr. Gulácsy István főjegyző üdvözölte.

Bécs a megegyezés mellett.

Tisza kihallgatására vonatkozólag egy kiváló politikai személység a *Wr. Allg. Ztg.*-gal következőket közli: Beavatott körökben általánosan tudják, hogy legfelsőbb helyen a magyar parlamenti válság békés megoldását óhajtják és bizonyára nem alaptalan az a feltevés, hogy Tiszát felhívták, hogy a képviselőház tárgyalásaiban a delegációk összehívása által beálló szünetet használja fel arra, hogy a pártokkal alkudozásokba bocsátkozva, a válság megoldását erősebb eszközök alkalmazása nélkül tegye lehetővé. Ezt a feltevést Tisza mai beszéde is megerősíti.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, január 29.

A miniszterelnök tegnap azt a kijelentést tette, hogy nem vonakodik a békés kibontakozástól, csak az ellenzék ugyanazt a barátságos közeledést mutassa, amelylyel ő közeledik hozzájuk.

Sághy Gyulát a miniszterelnöknek ez a kijelentése indította arra, hogy felszólaljon napirend előtt s újra kérje a Házól, hogy Smialovszky Valérnak a békés kibontakozást célzó indítványát tűzze tárgyalás végett napirendre. Sághy méltánytalannak tartotta, hogy a jobboldal értelmetlen okokból ridegen elutasította az indítványt, Tisza István miniszterelnök pedig idegenszerű előkelőséggel ignorálta azt. Miután a delegáció előtti két nap alatt még megtörténhetik a béke, arra kérte a Házat, hogy Smialovszky indítványát vagy holnap, vagy hétfőn tárgyalja.

Tisza miniszterelnök beegyezett, hogy a Ház holnap tárgyalja az indítványt, de kijelentette, hogy a béke megkötésére soha kísérletet nem tesz s nem is fog tenni, csupán *alkalmat* ad arra, hogy az obstrukció belássa romboló munkáját. Sághy Gyula az erőszakot is megemlítette, amiről azonban a miniszterelnök ki-

jelentette, hogy az erőszakot kereken tagadja, a koronát pedig annyiban vonta be tegnap a beszédébe, amennyiben a korona az alkotmányos eszközök végső kimerítésére adott neki felhatalmazást az obstrukció leverésére.

Madarász József tiltakozott az ellen, hogy a miniszterelnök, mikor a híralvról kellene beszélni, mindig koronát említ. A korona a nemzeté s azt mi tesszük a király fejére, tehát az szent és sérthetetlen s csakis a királyt szabad említeni.

Szederkényi Nándor is a béke miatt szólalt fel. Pártja, a küzdő ellenzék hallani sem akar a békéről addig, míg a magyar nyelv érvényesülésére nem kap garanciát a nemzet.

Szederkényi felszólalására nem reflektált a miniszterelnök.

Hogy most már lesz-e általános béke, vagy sem, az a holnapi napon fog eldőlni.

A napirend során *Battyhány* Tivadar gróf beszélt az unjonmegajánlási javaslatához. Felszólalását nagy érdeklődés vette körül. A katonai javaslatokkal kapcsolatosan körvonalozta azokat az engedményeket, amelyeket a szabadelvű párt felvett a programjába. Hadsereget elő kell állítani, mert azt az ország közbiztonsága megkívánja, de nem lehet arra a merev álláspontra helyezkedni, hogy amihez az országnak és a nemzetnek joga van, attól teljesen elzárkózzanak. Meggyőző erővel igazolta, hogy a mai válságos helyzet nem jó létre, ha már Széll Kálmán alatt visszavonják a létszámfelemelést s teljesítik a *Szentiványi-féle* javaslatot. A békét föltétlenül akarja s azért melegen fogadja *Smialovszky* indítványát. A választói jogot liberálisan kívánja kiterjesztetni s nem akar megfélemlíteni a mezőgazdasággal foglalkozókról sem. Beszédjét egy szomorú jelenségnek a konstatálásával jelezte be, megdöbbenve látja Magyarországnak eddig barátságos szomszéd államában, Olaszországban azt a mozgalmat, amely a szlávság aspirációi folytán a magyarok ellen van kialakulóban. A pártviszálvok lerombolását hangoztatta, hogy tömörülve, ellentállhasunk úgy a kül- mint a növekvő belső ellenségek ellen. A javaslatot elfogadta.

Beszédjét a baloldal és a jobboldal egy része nagy tetszéssel fogadta s szónokot számosan üdvözölték.

A javaslat ellen beszélt *Mukits* Simon, aki igazi obstrukciós beszédben mondta el az okokat, amiért nem hajlandó unjoncot adni.

Az ülés többi részét személység ügyek elintézésével töltötték be. *Polónyi* Géza tett kijelentést, hogy *Zboray* Miklósról a rázalmazó szót tévesen értette, mert meggyőződött róla, hogy *Zboray* sem most, sem a múltban nem rágalmazott senkit.

Holló Lajos szintén személység kérdésben szólt s Polónyi iránti jóhiszeműségét bizonyította.

Az ülés végén *Lovász* Márton sürgős interpellációt intézett a honvédelmi miniszterhez azért, hogy a póttartalékosoknak tél idején vászonruhát adnak.

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter válaszában ugyancsak ráhagott az obstruáló tyukszemére. Megköszönte a póttartalékosok iránt való érdeklődést, de — úgymond — nagyobb örömet csináltak volna azzal, ha nem kényszerítik a szegényeket a bevonulásra.

A baloldal tiltakozott, a jobboldal pedig zajosan helyeselt a miniszteri bírálatra.

A miniszter nem adott érdemleges választ, de megígérte, hogy megvizsgálja az ügyet.

Lovász Márton nem vette tudomásul a miniszter választát.

A mai ülés a rendes időtől eltérőleg, 2 órakor végződött, a képviselők részvétük adóját óhajtották leróni *Pichler* Győző korán elhunyt kollégájuknak.

Részletes tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Elnök: *Perczel* Dezső.

Jegyzők: *Daróczy* Aladár, *Endrey* Gyula, *Hertelendy* László.

Elnök: Az ülést megnyitja, hitelesített a tegnapi ülés jegyzőkönyvét. Előterjeszti az irományokat. Bejeleni, hogy Sághy Gyula és Szederkényi Nándor napirend előtti felszólalásra kértek és nyertek onge-

délyt. Lovász Márton pedig sürgős interpellációt jelentett be. Miután Pichler Győző temetése ma délután három órakor lesz, javasolja a Háznak, hogy az interpellációra két órakor térjenek át. (Helyeslés.)

Napirend előtt

Sághy Gyula: Legutóbbi felszólalásában megpendítette azon eszmét, hogy a parlamenti rend helyreállítása céljából előzetes tárgyalásokat kellene folytatni az ellenzékkel. Ezzel kapcsolatban tette meg azután Smialovszky Valér a pártközi konferenciára irányuló indítványát, melyet a szabadelvű párt teljesen érthetetlen okokból még napirendre sem engedett kitűzni. A miniszterelnök tegnap bejelentette, hogy erőszakos eszközökkel kívánja a rendet helyreállítani. (Ellentmondás a jobboldalon.) Legalább mást nem lehet kimagyarázni az ultima rációból. Kéri tehát az elnököt, hogy Smialovszky Valér indítványának indokolását a holnapi vagy holnaputáni ülés napirendjére tűzze ki. A Ház azután azonnal tárgyalás alá is vehetné az indítványt és a delegációk üléskezésének ideje alatt bekövetkező szünet is csak elősegíthetné az ügyet. Az erőszakos eljárás hirtelen lefejezését idézhet elő, de tartós békét nem. Ezért újból ajánlja kérelmének teljesítését. (Helyeslés a baloldalon.)

Tisza István miniszterelnök: Nincs kifogása, hogy a Smialovszky-féle indítvány indokolása a holnapi ülés napirendjére tűzessék ki. Kénytelen azonban Sághy két kijelentésére megjegyzést tenni. Tegnap nem tett kísérletet a békére, csak utolsó alkalmat akart nyújtani az ellenzéknek, hogy hazafias belátásra jusson. Ami az ultima rációt illeti, ez alatt nem az erőszakot értette, hanem oly intézkedéseket, amelyek a rend helyreállítására irányulnak. A koronát nem vonta a vitába és nem is akarja elhárításért és intézkedésért a felelősséget a koronára hárítani, hanem állja mindazt, amit tett, vagy tenni fog. A koronának igenis tudomása van a kormány szándékáról, mint minden előrelátó kormány bejelenté minden tervét, de persze nem a Ház intern jogainak igénybevételére vonatkoznak azok. (Helyeslés a jobboldalon.)

Madarász József: Kénytelen a miniszterelnököt figyelmeztetni, hogy hibásan használja a korona kifejezést, mert mi csak királyt ismerünk és törvényhozást és ez a kettő alkotja a korona fogalmát. (Helyeslés a baloldalon.)

Szederkényi Nándor: A miniszterelnök Eötvös Károly tegnapi felszólalására adott válaszában azt mondta, hogy nemcsak a Kossuth-párttal, de az ellenzék többi pártjaival is érintkezésbe lépett, de részéről is visszautasításban részesült. Ez nem felel meg a valóságnak, mert szülő és pártja a miniszterelnök felszólítására a tárgyalásokat azonnal levetették, csak persze nehéz volt az egyezkedés, mert mindkét fél homlokegyenest ellenkező nézeteket és felfogásokat vallott. A magánérindítkezésben sem zárkózott el a párt és mindenkoron előzékenyen állott a miniszterelnök rendelkezésére bármely folyosói megbeszélésnél. A párt álláspontja ismeretes mert hisz sokszor és sokan adták azt elő a Házban. Ettől nem is tér el a párt, de az attól való eltéréshez nem is szükséges a tárgyalás, mert azt egyszerűen minden közbenjárás nélkül is megtehető. A Smialovszky-féle indítványt helyesli és szívesen vennének részt a pártközi tárgyalásokon, hogy ezáltal is megmutassák, hogy a békés kibontakozás hívei, de lemondani a párt soha sem fog álláspontjáról. Ha a miniszterelnök a küzdő ellenzék hazafias belátására appellál, akkor az ellenzék ezt hatványozottabb mértékben kérhetné a szabadelvű párttól. Legyen már egyszer a többség belátással, hogy a magyar nyelv érvényesüljön minden téren, mert beláthatatlan kárral volt, van és lesz a magyar kultúra a magyar nyelv háttérbe tolésa.

A szemrehányás tehát nem az ellenzékkel illetheti, csak a miniszterelnököt, aki a békés kibontakozás alapjait az ellenzék lemondását állította fel és így a további tárgyalásokat meghiúsította. (Helyeslés a baloldalon.)

Elnök: Következik napirend szerint

az unjoncmegeajnlás.

Batthyány Tivadar gróf: Csávolszky Lajos tegnapi beszédében a csehnek pártját fogja. Nincs ez ellen kifogása, de igenis aggálya van az iránt, hogy a csehnek önállóság adassék, mert a pánszlávizmus ezáltal csak jobban terjedne Magyarországon, amit pedig egy hazafi sem óhajthat. Ezt a véleményét már egy ízben egy cseh államférfivel szemben is kifejezte a sajtó útján s ma csak köszönetét tolmácsolhatja Csávolszkyknak azért, hogy alkalmat nyújtott neki ezen nézetét itt a Házban is előadhatni. A javaslattal magával foglalkozva, első megjegyzése az, hogy az unjoncjavaslat nézete szerint nemcsak a rendes létszámmal, de a felemelt létszámmal is már rég keresztül ment volna, ha a Széll-kormány a Szentiványi-pontozatokat teljesíti, mert az ellenzék is szívesen bele ment volna az áldozatokba, csak cserébe nemzeti engedményeket kapott volna. (Ügy

van! a baloldalon.) Es itt a kormányoknál az előre látás hiánya idézte elő azt, hogy a harc erős és meg nem szűnik, engedményekre gondoltak és lassankint, idő multával igyekeztek ezek által a harcot megszüntetni. Ha ezeket az ígéreket egyszerre és a harc megkezdése elején tették volna, nem fejlődtek volna ide a viszonyok. Ebben a mulasztásban rejlik minden bajnak és veszedelemnek az oka, ez volt az egész küzdelem mozgató ereje. (Ügy van! a baloldalon.) A kormány még ma sincs abban a helyzetben, hogy konkrét javaslatokkal, tervekkel álljon elő és megvalósítsa kormányralépése alkalmával tett ígéréit. (Ügy van! a baloldalon.) Ez a határozatlanság, a sötétben tapogatódzón adta a tápot az obstrukció újabb megerősítésének. (Ügy van! a baloldalon.) Ha a delegációkban a miniszterelnök megkapja a girót a közös hadügyminiszterrel a katonai követelésekre, úgy itt a magyar képviselőházban is változni kell a helyzetnek s ha ezután is foly a küzdelem, a közvélemény is a küzdők ellen fordul.

Bartha Miklós: Nekünk nem célunk az obstrukció. Mi a nemzeti jogokért küzdünk. (Ügy van! a baloldalon.)

Batthyány Tivadar gróf: A kibontakozás módzatairól szól. Örömmel hallotta, hogy a miniszterelnök ezt csak alkotmányos eszközökkel tarja lehetnek.

Ha a miniszterelnök tervbe vett intézkedései a házszabályok keretében mozognak, nincs kifogása ezek ellen, de ha a házszabályok erőszakos magyarázatával történik valami, a tárgyalás alatt levő javaslatok törvénybe iktatása után kétségek merülnek fel az érvényesítésükre vonatkozólag. (Ügy van! a baloldalon.) De ilyen nagy éppen az a veszedelem is, ha a királyunk szent és sérthetetlen személyt ilyen módon egy nem alkotmányosan hozott törvény szentesítésébe bevonatnak. (Ügy van! a baloldalon.) Ez tehát alkotmányos szempontokból a legveszedelmesebb lépés lenne. (Elnök helyeslés és taps a baloldalon.) Meltányolja a miniszterelnöknek és a többségnek törekvéseit, melyek a válság megoldására vonatkoznak s ezt ő is óhajtja, de csak a törvények, a házszabályok keretében. Meggyőződése az, hogy gyorsan boncoltassék le a válság, mert a nemzeti követelések még nőhetnek alatta.

A legnagyobb mértékben elítéli a miniszterelnöknek azon prognózisát, hogy ezt a javaslatot szavazza meg a Ház és az 1904-iki javaslatokat obstrukthatia ismét, ha addig nem változik a helyzet. (Helyeslés a baloldalon.)

A házszabályok revízióját csak azon részében kívánja, hogy a feltétlenül szükséges javaslatok megszavazásának útját ne állhassa az ellenzék. (Ellentmondások a baloldalon.) de a házszabályok módosításának olyan irányba, mely a felszólalások korlátozására s általában a tanácskozás rendjének megszorítására irányuló módosítások egy korlátozhatlan elnöki abszolútizmusra vezetnének. (Ügy van! a baloldalon.)

Smialovszky indítványát üdvözlö. A kibontakozás legrovidebb útjának ő is a parlamenti bizottság összehívását tartja, amely nem találhat ellenkezésre a parlament egyetlen pártjánál sem. A bizottság működésének azonban nemcsak a politikai kérdésekre kell kiterjednie, hanem gazdasági életünkkel is kell foglalkoznia. Mert, sajnos, nagyon sokat kell munkálkodnunk, míg a gazdasági viszonyainkat elhanyagoltságukból kivezethetjük és ismét arra a nivóra emelhetjük, melyen politikai álláspontunknál fogva állani kell. (Ügy van! a szélsőbaloldalon.) Még van győződve róla, hogy a bizottság működése sikeres lesz és ismét eljön majd a békés éra, midőn minden pártunk gyűlölettel menten egyedül az ország és nemzet jogait szolgálhatják. Még egy jelenséget akar megemlíteni. Szomorú érzéssel látja, hogy Olaszországban mind nagyobb antipátia fejlődik a magyar-ság ellen.

Bartha Miklós: Az osztrákok miatt, mert az osztrákok mindenki gyűlöli.

Gróf Batthyány Tivadar: A szláv irredentizmus terjed s egyenesen Magyarország ellen. De egy más jelenséget is lát. Az a kis nemzeti csoport, amely ma a Házban van, veszedelmesen fog szaporodni, ezért bontsuk le a pártviszályokat s egyesüljünk, hogy hazánkat a belső és külső ellenségektől megvédjük. (Zajos helyeslés, taps és éjenzés a baloldalon. Szónokot számosan üdvözlö.)

Elnök 10 perc szünetet ad.

Szünet után.

Mukits Simon: A Smialovszky-féle határozati javaslattal foglalkozik és azt elfogadja. Majd a miniszterelnök csütörtöki beszédére reflektál és nevelésnek tartja azt, hogy egy kormányelnök ily kishitű kijelentésekkel akarja megfélemlíteni a harcoló ellenzékét. Ez nem helyes és még kevésbé tapintatos eljárás, pláne a politikában. Ennek más a módja. Ha meg akar győződni arról, hogy a nemzet, a kor-

mányelnök ur állítása szerint, az ő pártján áll, úgy oszlassa fel a Házat. De ugylátszik, hogy ettől fél, mert állítása csak frázis és nem valóság, mert a nemzet igenis a küzdők közé sorakozik. A kormányelnök továbbá arról is beszél, hogy a nemzet mily valóságos helyzetbe került s ezt mind a küzdőkre akaria hárítani. Ez helytelen, mert hisz itt mindenki tudja, hogy a kormánynak, valamint az uralkodónak, nem az itteni nehéz viszony kellemetlen, hanem az, hogy nincs unjonc. Foglalkozik a miniszterelnök beszédének azon részével is, melyben a kormányelnök azt mondja, hogy lesz még alkalom elég az obstrukción, csak most ereszkék át e javaslatot. Igen, csak hogy most a katonai diktatura kényszerhelyzetbe jutott s ezt minden áldozatok árán is kell használni. Mert azt mindenki tudja, hogy küzdelem áldozatok nélkül nem lehet, tehát nincs más hártn, mint küzdeni a végsőig, mert ez feltétlen eredménnyel kell, hogy végződjön.

A katonai büntető perrendtartásról azt hiszi szóló, hogy abból semmi sem lesz. Beszédje végén határozati javaslatot nyújt be. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Személyes kérdések.

Polónyi Géza: Személyes kérdésben szólal fel. Zboray a multkor azt mondta, hogy bizalommal van Tisza iránt, aki a Kossuth-szobor felállítását előadta — erre azt mondta: rágalom. Miután meggyőződött arról, hogy Zboray nem úgy értette a mondottakat, amint szóló értette, tehát az tárgytalanná vált. Most ő is kijelenti, hogy a Zborayra mondott rágalom szó is tárgytalan lett, amint hogy Zborayról nem is állíthatja s állítja, hogy rágalmaz.

Holló Lajos: Személyes kérdésben kér szót. Zboray Miklós a legutóbbi beszédében szólóra is hivatkozott, mint olyanra, aki tanubizonyoságot tehetne arról, hogy Polónyi Géza politikai következetlenségét követett volna el. Zboray talán tévedett, mikor szólóra hivatkozott e tekintetben, mert nem tud olyan esetről mint amelyet Zboray említett. (Helyeslés.)

Elnök megállapítja a holnapi ülés napirendjét. Következik Lovász sürgős

interpellációja.

Lovász Márton interpellációt intéz a honvédelmi miniszterhez az iránt, igaz-e, hogy a most bevonult póttartalékosok tél idején vászon ruhát kaptak?

Nyíri Sándor honvédelmi miniszter: Igen köszöni Lovásznak, hogy gondoskodik a tartalékosokról, de szívesebben vette volna, ha nem hozza a tartalékosokat abba a helyzetbe, hogy azokat behívják. (Zaj a bal- és jobboldalon.) Valóságos zarándoklás az, amit a tartalékosok családtagjai tesznek, éheznek, nyomorognak s hozzátartozóik hazabocsátását kérik. Ami az interpellációt illeti, szinte hihetetlennek tartja, hogy most nyári ruhát adjanak a tartalékosoknak. Ha ez így történt, a legszigorúbban meg fogja torolni azt, aki elkövette azt. Kéri válaszában tudomásul vételét. (Helyeslés a jobboldalon.)

Lovász Márton: Nem várta konciliáns beszéde után, hogy a miniszter ily hangú választ adjon. A választ nem veszi tudomásul.

Elnök: Miután a napirend meg van állapítva, az ülést 2 órakor bezárja.

TÁVIRATOK.

Miniszterválság Spanyolországban.

Madrid, jan. 29. A kamara tegnap tartott ülésén a hadügyminiszter Soriano köztársasági párti követelése Nozoladának valenciai érsekké való kinevezetése alkalmából heves szóváltásba került. A két államférfi segédeit küldte egymáshoz. Kormánykörökben megcáfolják a miniszterválságról elterjedt híreket.

A török reformok.

Konstantinápoly, január 29. Az entente hatalmak nagykövetei ma kormányaik megbízásából hivatkozással a portának a műzstegi programot magyarázó e hó 10-éről kelt közléseire kijelentették, hogy azok általában kielégítőek, de több hiányt és hibát mutatnak fel és hogy bizonyos pontok és közlések sem tartalmukat, sem szellemüket véve, nem felelnek meg a műzstegi határozatoknak. Így az első pont, mely szerint a polgári ügydökök titkárait és dragománjait utazásuk alkalmából török közegeknek kell kísérniök, azaz ezeknek jelen kell lenniök a keresztény lakók kihallgatásakor. A második pontban nem említették meg a nagyhatalmaktól a csendőrlőparancsnok mellé adandó segédek. A harmadik pontban nincsen szó az entente hatalmaknak közigazgatási kerületek új elhatárolásában való részvételéről. Az ötödik pontnál, mely az inséges lakosság mentésére vonatkozik, nem veszik tekintetbe az entente hatalmak konzulaitól való ellenőrzést.

Az olasz járadék-konverzió.

Róma, jan. 29. Luzzatti megcáfolta az 5 százalékos járadék konverziójáról szóló közleményeket. Ez a pénzügyi művelet még a kezdet legelején sincs túl.

A tibeti angol expedíció.

London, jan. 29. A Reuter-ügynökség jelenti Kumből: Younghusban, az angol-tibeti expedíció vezetője beszélt Depon lámával, az öt tibeti tábornok legidősebbikével. A láma felszólította az ezredet, hogy térjen vissza Natongha, megjegyezve, hogy komoly kellemtelenségek keletkeznek, ha ezt meg nem tenné és még jobban előre haladna.

Előfizetési fölhívás!

1904. évi február hó 1-ével új előfizetést nyitunk a *Magyarságra*, miért is kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése e hó végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról mielőbb intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

Lakhelyüket változtató t. előfizetőinket pedig az új lakhely bejelentésére kérjük.

T. előfizetőinknek ezentúl is meeküldjük vasárnaponként rendes heti szépirodalmi mellékletünket a

Magyar Családot,

mely hívatta van szórakoztató és tanulságos elbeszéléseivel és költeményeivel a lap közönségét még szívélyesebb összeköttetésbe hozni kedvelt lapjával.

Kedvezményes előfizetési áron küldjük t. előfizetőinknek az

Urambátyám

egyetlen magyar társadalmi élelappot, melyet t. előfizetőink 4 korona helyett 3 korona negyed évi előfizetési díjért kapnak és a

Budapesti Bazár

magas irodalmi színvonalu, dus tartalmu, legolcsóbb magyar modern divattalapot 1.50 K helyett 1.30 K negyedévi előfizetési díj mellett.

A «Magyarság» előfizetési árai:

Helyben:		Vidékre:	
Egy óra	1.—K.	Egy óra	1.20 K.
Negyedévre	3.— «	Negyedévre	3.60 «
Félévre	6.— «	Félévre	7.— «
Egész évre	12.— «	Egész évre	14.— «

Az *Urambátyámra* és a *Budapesti Bazárra* előfizetni a *Magyarság* postautalványán is lehet. Mutatványszámot megismerés céljából kívánatra készséggel küldünk.

Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek a lap elkésve érkezik vagy rendetlenül kézbesítettik, bennünket értesíteni sziveskedjenek, hogy meg-mielőben intézkedhessünk.

Tisztelettel

a «Magyarság» kiadóhivatala

NAPIHIREK.

Budapest, január 29.

— (Időjárás.) Az angol depresszió észak felé vult, a magas nyomás dél elé tereszkedett és magva Közép-Oroszországba került. Európa nyugati részében a hőmérséklet kevéssel emelkedett, esőzések azonban csupán Franciaországban jelentek.

Hazánkban borús vagy ködös idő jelentkezett, a hőmérséklet alacsony és minimuma csekély kivétellel mindenütt — 4-6 fok alatt volt.

Jóslat:

Tulnyomóan száraz idő várható, későbbben hőmérséklet emelkedése valószínű.

Hőmérséklet: — 4-10 C. fok.

— (Ebéd a királynál.) Bécsből jelentik: Tegnap este a királynál ebéd volt, amelyen Beck báró vezérkari főnökön kívül ott volt több tábornok és ezredes és az orosz, spanyol és román katonai attasék.

— (Udvari és személyi hírek.) Frigyes mecklenburgi nagyherceg február 8-án Ó felsége látogatására Bécsbe érkezik. — A belga király, mint Berlinből jelentik, Vilmos császártól vett szívélyes bucsu után tegnap este elutazott.

— (Kitüntetés.) A király *Bornemisza* László Gömör és Kis-Hontmegye alispánjának, buzgó szolgálata elismerésül, a harmadosztályú vaskoronarendet díjmentesen adományozta.

— (A német császár Frigyes főhercegnek.) Vilmos császár *Frigyes* főhercegnek, akinél az elmúlt ősszel vadászaton volt Bélyén, a főherceg szíves vendéglátásáért egy szeszmotor-csónakot ajándékozott.

— (A svéd király Bécsben.) Bécsből jelentik: Oszkár svéd király Abbazába való útjában február végén Bécsben fog tartózkodni és meglátogatja ő felségét. A fogadtatás és bécsi tartózkodás hivatalos jellegű lesz.

— (Királyi tanácsos.) A király dr. *Szaploneczy* Manó Somogy megye tisztii főorvosának, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül, a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— (Ebéd a hadtestparancsnoknál.) Lobkowitz Rudolf herceg, hadtestparancsnok vezérő tábornok és neje tegnap este ebédet adtak, amelyre hivatalosak voltak: Tisza István gróf miniszterelnök, Szabó Miklós a királyi Kuria elnöke, Wekerle Sándor a közgazgatási bíróság elnöke, Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter, Apponyi Lajos gróf magyarországi udvarnag, Lukács László pénzügyminiszter, Berzeviczy Albeti közoktatásügyi miniszter, Rakovszky István a magyar királyi állami számszék elnöke, Cseh Ervin horvát miniszter, Plósz Sándor igazságügyi miniszter, Tallian Béla földművelésügyi miniszter, Vörösmarty Béla a királyi Kuria másodelnöke, Oberschall Adólf a királyi tábla elnöke, Nviri Sándor vezérőrnagy honvédelemügyi miniszter, Czibulka Hubert lovag, Klobucsár Vilmos és Steininger Károly báró altábornagok, Latkóczy Imre a közgazgatási bíróság másodelnöke és Márkus József főpolgármester.

— (A dán király Bécsben.) Bécsből jelentik: Keresztély dán király február végén meg fogja látogatni a bécsi udvart.

— (A Honvédség köréből.) Felsője *olespári* *Olchváry* Odón nyugállományú honvéd alezredesnek kegyelemből és kivételesen a címzetes ezredesi jellegű díjmentesen adományozta, *golanthai Balogh* János, III. Frigyes Vilmos orosz király cs. és kir. 10. huszárezredbeli őrnagynak a magyar honvéd lovasság tényleges állományába való áthelvezését elrendelte, továbbá elrendelte, hogy az alább megnevezett tisztiek a cs. és kir. közös hadsereg tényleges állományából 1904. évi február hó 1-vel a magyar királyi honvéd gyalogság tényleges állományába áthelveztesse és pedig: *tomcsánri Tomcsánji* Arpád, Albrecht főherceg 44-ik eivalogezredbeli II. osztályú százados és *Vizk I ty* Ferenc badeni őrgóf 28. gyalogezredbeli főhadnagy.

— (Az alesundi tüzkatasztrofá.) A «Nord. Allg. Ztr.» jelenti Alesundból: A tompa kétségbeesést fölvaltotta a remény. A leégették ura fedél alá jutottak. 13.000 lakó közül 7000 a szomszéd községeket kereste föl. A nemzeti vagyonban esett kár mintegy 17 millió koronára tehető. — Berlinből tájratzzák, hogy ott a társadalom széles köreibben gyűjtés indult meg az alesundi tüzkárosultak felségítésére. Eddig 50.000 frank gyűlt össze.

— (Női ügyvédek Norvégiában.) Krisztianából táviratozzák, hogy a landthing *tizenkilenc* szavazattal tíz ellenében törvényjavaslatot fogadott el, amelynek alapján nők is lehetnek ügyvédek. Egyhangulag elhatározták, hogy a törvényjavaslatot a kormányhoz utasítják.

— (Az új német bibornok.) Római távirat megcáfolja azt a berlini jelentést, hogy báró *Hertling* azért utazott Rómába, hogy a Szentszéknél kieszközölje egy új német bibornok kinevezését. A pápa nem szándékozik a jövő konzisztoriumban külföldi bibornokot kreálni, noha az angol kormány és az egyház mindent elkövet *Sonornak* bibornokká való kinevezése érdekében.

— (Teodorovics miniszter letartóztatása.) Belgrádból táviratozzák, hogy *Teodorovics* volt belügyminiszter és *Petronjevics* volt kabinetirodai titkár tiltakozást nyújtottak be a törvényszéknél letartóztatásuk ellen. Valószínű, hogy legközelebb mindkettőjüket szabadlábra helyezik, mert elfogatásuk a törvényes formák megsértésével történt. A sajtó, még a kormány lapjai is, hevesen kikelnek a letartóztatás ellen.

— (Pichler Győző temetése.) *Pichler* Győző holtteste ma reggel érkezett meg a fővárosba. A halottat szállító vonat reggel 7 órakor rohogott be a nyugati pályaudvarba, ahol a halottat Lajos öcsése várta. A halottat fél 11 órakor adták ki az öcsésének. A Váci-köruton át kevéssel 11 óra előtt érkezett meg a halott a gyászházhoz, a Podmaniczky-utca 2. számú házhoz. A gyászház kapu a fekete drapériával volt bevonva. Az elhunyt dolgozószobájába volt átalakítva gyászszobának, pazar gyászpompába vonva. A gyászba borult család zokogva fogadta a halottat, akit díszes ércokorsóban helyeztek ravatalra. Az üvegtető alatt látható a halott, akin természetesen változatott a halál. A ravatalt a délelött igen sokan keresték fel a képviselők és barátai közül. A családhoz temérdek részvétírat érkezett. A többek között részvétüket fejezték ki: *Kossuth* Ferenc, gróf *Benyovszky* Mór, *Tóth* János, *Nessi* Pál, *Visontai* Soma, *Hilberth* Károly, *Mált* us Arisztid. Mindenfelől, rokonaitól, kartársaitól, barátaitól számos koszorú érkezett a halott ravatalára.

Délután 3 órára volt kitűzve szerény *Pichler* Győző temetése. A részvét igazi megnyilatkozása abban a nagy tömegben találja legőszintébb bizonyítékát, amely már a kitűzött óra előtt a halottasház előtt összeverődött s egyre nőtt, úgy, hogy az egész utcát valósággal ellepte. Míg a kintrekedtek esőben, bizonyos borongós hangulattal várták a pillanatot, mikor a koporsót kihozzák a gyászszal bevont kapun, azalatt bent *Pápay* Ferenc terézvárosi káplán beszentelte az elhunyt tetemet, akit a rokonok, küldöttségek, képviselők nagy száma környezett. Jelen voltak a környezetben *Nyiri* Sándor honvédelmi miniszter, *Perczel* Dezső házelnök, továbbá *Jakabffy* Imre és báró *Filitzsch* Artur, a Ház alelnökei, képviselők minden részről, de különösen a függetlenségi pártból, nevezetesen *Polónyi*, *Barabás*, *Bartha*, *Ugron*, *Szederkényi*, *Madarász* József és a többi. A kölesdi választás kerület küldöttségét *Boda* Vilmos szegvárdi képviselő vezette a koporsóhoz, ahol egyuttal elbucszattatta korán elhunyt képviselőtársát. Négy óra tájban hozták ki a koporsót a gyászházból, ahonnan óriási gyászmanen kísérté ki a Kerepesi-úti temetőbe a vigmedélyű, örökké élénk *Pichler* Győzöt — örök nyugalomra.

— (A Polónyi-Zboray affér.) A *Polónyi* Géza és *Zboray* Miklós országos képviselők közötti felmerült lovagias ügyet ma békésen intézték el. *Polónyi* tudvalevőleg *Zborayról* azt mondta tegnapelőtti beszédében, hogy amit *Zboray* a beszédjében róla mondott, az rágalom. *Zboray* ezért *Polónyit* *Rakovszky* István és *Meszlény* Pál képviselők által provokáltatta. *Polónyi* *Tóth* Jánost és *Rátkay* Lászlót nevezte meg segédeinek. Az ügy a képviselőház mai ülésén nyert elintéztést, amennyiben *Polónyi* kijelentette, hogy a rágalom szót *Zboray* első beszédjében két ténybeli állításra értette, de az *Zboray* második beszéde folytán tárgyaltanná vált, különben is a rágalmazó szót nem *Zboray* személyére értette. *Polónyi* beszédét figyelmesen végig hallgatta *Zboray* egyik segéde, *Rakovszky* István, akitől *Polónyi* a beszéd után megkérdezte:

— Rendben van?

— *Rakovszky* oda szólt:

— A lovagtasság szabályai szerint.

— (Az acetilén-gáz áldozata.) Marseillen tegnap este az egyik rognonasi kávéházban acetilén-gázrobbanás volt, amelynek tíz emberélet esett áldozatul.

— (Santiagói Nozoleda.) Tegnap történt a spanyol kortezben, hogy Turim köztársasági értelemű képviselő *Tinarez* hadügyminiszternek odakiáltotta: *Santiagói* *Nozoleda*! Madridból táviratozzák, hogy a hadügyminiszter lemondott állásáról és párbajra hívta ki Turimot.

— (A darmstadti mérgezés.) Jelentették, hogy a darmstadti Alisz nőgyesület főziskolájában babszállatatói sokan megbetegedtek és két asszony és egy gyermek meghalt. Most azt táviratozzák *Darmstadt*ból, hogy a mérgezésnek ma újabb áldozata lett; egy *b legopolo* *teany* *teguap* *deután* *meghalt* a mérgezés következtében. Még tizen beteget fekszenek a kórházban.

— (Whitaker-Wright öngyilkossága.) Jelentették már hogy Whitaker-Wright angol bankár, akit a londoni bíróság tegnap család miatt hét évi börtönrre ítélte, az ítélet kihirdetése után hirtelen meghalt. A halál oka szélütés volt — így jelentette ezt az első táviró. Most, mint Londonból jelentik, megállapították, hogy a bankár öngyilkosságot követett el. Az ítélet kihirdetése után anélkül, hogy észrevették volna, kis üveget vett ki a zsebéből és a tartalmát kidölte. Kiderült, hogy az üvegben ciankáli volt. A bíróság megindította a vizsgálatot, hogyan került a mérge az elítélt zsebébe. Whitaker-Wright néhány évvel ezelőtt a London and Globe részvénytársaság és egyéb részvénytársaságok alapításával öt millió font sterling erejéig megkötötte a részvényeseket. Amikor az általa alapított részvénytársaságok megbuktak Whitaker-Wrightnál már csak néhány részvény volt, úgy hogy ő alig károsodott. Csalásait 1899-ben és 1900-ban követte el, amikor a London and Globe Finance Corporationnak, a British America Corporationnak és a Standard Exploration Ltd.-nek vezérigazgatója volt. A bankár holtestének felboncolásánál is kitént, hogy Whitaker ciankálival mérgezte meg magát. Az öngyilkossá lett bankár esete nagy feltűnést keltett Londonban. Az öngyilkos holtestének felboncolásakor nagyobb mennyiségű ciankálit találtak a gyomorban, azonkívül egy revolvert találtak a zsebében. Wright erősen hitte, hogy az esküdtek ártatlannak fogják kijelenteni. Senki sem sejtte, hogy a mérgehez és a revolverhez miként jutott a bankár. A mérget hosszabb ideig tartotta szájában, melyet erősen csukva tartott. Amire az esküdtek orvosért küldöttek, Wright már meghalt. Az angol parlamentben valószínű nagy botrányokat fog előidézni a szenzációs eset.

— (A nizzai karnevál.) Arra a társasákirándulásra, amely a Központi Menetgyárda vezetése alatt február 2-án indul Budapestről a Rivierára, igen distinguált kisebb társaság sorakozott össze. A kirándulók Velence, Milano, Genova nevezetességeit meglátogatták és San-Remóban is tartózkodva, éppen a társasági ünnepségek legmozgalmasabb napjára, február 7-ére érkeznek Nizzába. A részvételi díj az összes költségekkel együtt az I. osztályban 560 korona, a II. osztályban 460 korona. Jelentkezéseket esetleg távirati úton is, elfogad a «Központi Menetgyárda» Budapesten, Vigadó-tér 1. szám alatt.

— (Gyászünnepek.) A pápai Jókai Kör elhunyt alapítójának, volt díszelnökének, dr. Fenypessy Ferencnek emlékére folyó hó 31-én délelőtt 11 órakor gyászünnepek rendez.

— (Kelta temető a főváros közelében.) A fővárosi közönség kedvelt nyaralótelepén, Tóth-Tótfaluban óskori temetőre bukkantak. Egy gazda a mező ásás közben tömördek régi pénzre akadt, amire több paraszt is ácsott a földjén hasonló sikerrel. A lelet értékét nem ismerték fel s a régiséget kilószámra eladták Vácon és a fővárosban. Némelyik régi pénz mérőre kére került s az ámuló parasztok csakhamar megtudták, hogy micsoda drágaságot vesztek el a potom néhány koronáért. A közigazgatási hatóság is értesült a dologról s meg is indította a vizsgálatot. A fővárosból két tudós arkeológus érkezett a hatóság meghívására Tóth-Tótfaluba és csakhamar nagy kiterjedésű kelta temetőt fedeztek fel. A váci múzeum-egyesület, mint tudósítónk írja, a kultuszminiszter támogatásával fel fogja ásni a temetőt.

— (Autómobil-szerencsétlenség.) Nizzából jelentik: Cannesben nagy autómobil-szerencsétlenség történt. Herold Moller londoni bankár autómobila belerohant egy fába, aminek következtében a kocsi használhatatlanná lett, a bent ülők pedig kibuktak. Az Amerikából való miss Rothborne meghalt, miss Echalar és Motter pedig halálos sérüléseket szenvedtek.

— (Rejtélyes szerb kereskedő a szegedi rendőrségen.) A szegedi rendőrség jó fogást csinált tegnap éjjel a rókusai pályaudvaron. Elfogott egy utast, aki Fiuméből — ahol több büntényt követett el — jött Szeged felé. Schunizer Ottó Szeged-Rókus álló-

más főnöke tegnap éjjel távirati értesítést kapott a szabadkai rendőrségtől, hogy az éjjel 12 órakor Szegedre érkező vonattal egy alacsony termetű, szőke szerb ember érkezik Szegedre, akit tartóztasson le, mert Fiumében több büntényt követett el. A rendőrség Bende Antal rendőrkapitánynyal élén várta a rejtélyes utast. Az alkaptány szemüvegére vette az utasokat és csakhamar megpillantotta az utasok között a szabadkai rendőrség által körülírt embert. Mikor a nevét kérdezték, azt mondta, hogy Mándics Dusánnak hívják. A kapitány ezután fölolvasta az utas előtt a szabadkai rendőrség táviratát, amelyben az is meg volt írva, hogy Mándics Fiumében 8000 koronát lopott. A szerb ember töredelmes vallomást tett és kijelentette, hogy a 8000 koronát Salácson átadta egy társának. Nem is találtak nála pénzt csak egy üres pénztárcát, csizmájában pedig egy élesre fent nagy konyhakést. A kapitány letartóztatta Mándicsot és bekísértette a rendőrség börtönébe.

— (Egy nábob öngyilkossága.) Johannesburgból jelentik: Harry Freeman-Cohen, dúsgazdag bányatulajdonos a minap beretvával elvágta a nyakát. Egyike azoknak, akik a bur háború költségeinek első részletéért, harminc millió font sterlingért kezességet vállaltak, Harry Freeman-Cohen kétszázötvenezer fontig kötelezte magát. A bányabörzén nagy szerepe volt.

— (Pichler Győző országgyűlési képviselő felköszönője) és ennek «Phonograph»-ba történt felvétele, Sternberg Armin haneszergyáros Pál fiának mefirmációja alkalmával. — Ismertem egy barlangot, melynek földje kiellen hideg volt, falairól a hideg csöppek ragyogtak le, e barlangba egy ibolya-mag véletlenül bejutott. Az ibolya kivirult de a sötét hideg levegőben nem volt virága üde, nem volt ereje, nem volt szépsége. S midőn a barlangnak falán egyetlen egy gombszerű nyílásán egyetlenegy sugara a napnak bevilágított, az ibolya oda fordította fejét és a napnak egyetlen sugara erőt, virulást, illatot, szépséget adott neki. — Kedves öcsém! Az életben lehetnek rideg, hideg, sötét pillanatok, de bármily rideg és sötét az élet, van egy napsugár, melyhez fordulva, új erőt, új akaratot, új reményt kap az ember. E napsugár a hit, az igaz vallásosság, mellet mind megtartották tudós, érdemes öseid, megtartotta apád, megtartja az egész boldogságra, jobb reményre, szebb jövőre való reményben. Ezt kívánja Neked igaz, hű, szabadelvű barátod: Pichler Győző képviselő.

— (A rétségi postás gyilkosa.) A váci gyilkosok nyomozása közben a rejtélyes esetre vonatkozólag egyre uabb és uabb fordulatok bonyolítják a vizsgálat szálait. A legújabb fordulatban már a fővárosnak is szerepe van. Bay Árpád és Puskás Pál garamkövesdi emberek ugvanis január hetedikén este a szalkai országúton találkoztak ázzal az admirális-sipkás emberrel, akit a gyilkosság napján a Katalinpusztia környékén láttak s aki ipolyságra iparkodott. Ez az ember a gyilkosság éjszakáján a zsendelyi bírónál aludt. Anyit tudnak róla, hogy a fővárosban a Fuchs-féle mérleggyárban majd később a Losonczy-féle zománccédenyárban dolgozott. Puskás látta azt is, hogy a jobb kezefeje össze volt karmolva. Vizsgálat folyik ezenkívül Schubert János garamlöki születésű 44 éves szélfonó és pékségéd ellen is. Schubert a feleségétől, aki Kassán van elzárva, elválva él. Maga is többször volt büntetve és most Ujpesten vagy Ó-Budán lakik. Azt konstatálták, hogy a gyilkosság napján az ipolysági vásáron járt, ahonnan könnyen eljuthatott a Katalinpusztára. Nemrégiben ötven forintot adott át Eichbaum Jakab parkányi lakosnak, hogy a gyerekeknek ruhát vegyen s a feleségének is pénzt küldött a foházba. A vizsgálat most ennek a két embernek kinyomozására kérte fel a fővárosi rendőrséget. Biztos eredménye azonban még mindig nincs a nyomozásnak.

— (Gyilkos «falu szája».) Debrecenből írja tudósítónk: Posznik J. kabné, körtvélyesi asszony, arról volt ismeretes a falu népe előtt, hogy ő a falu szája. Legperőbb nyelve volt a faluban s ha mással nem tudott beszélni, az otthonvalókon, különösen a férjén gyakorolta a hangszájalnak erősítését. Mintegy két hét előtt azonban csendesség lett Posznikék udvarán. A szomszédok, akik kíváncsiak voltak a lehetetlen eset okára, megtudták, hogy Poszniké

annyira meghült, hogy teljesen berekedt. A falu népe nagy örömmel vett tudomást a nevezetes eseményről, de különösen a férj, aki föl is használta a kedvező alkalmat s eljárótott a korcsmába. Tegnapelőtt meg éppen éjjeltájban vetődött haza. A berekedt asszony hang hiányában a kezével kezdett kerepetni, ami az ittas férjnek olyan örömet okozott, hogy ingerkedni kezdett vele. Poszniké tehetetlen dühében kést kapott fel s hátulról nevető férje nyakába dőlt. A mérényletre a férj felugrott és dulakodni kezdett az asszonnyal, a sok vérvesztéstől azonban csakhamar összeesett s meghalt. A lakosság, amennyire sajnálja a megölt férjet, annyira örül, hogy a falu száját a csendőrség elvitte a börtönbe.

— (Afrikai erkölcsök.) Érdekes dolgot mondott el Foot angol kapitány legutóbbi délafrikai utjáról. «Mary Hendry» nevű hajójával hosszabb ideig járt az arikai partokon s kereskedést űzött. Egy napon hajóján fogadta Oghy benszüllött királyt, aki nagyon érdeklődött az európai dolgok iránt s kíváncsián nézegette a hajót. A kapitány dísznőhussal kínálta meg a királyt, aki naivul kérdezte, hogy nem fehérek emberhussal kínál-e? A királynak számtalan felesége, sok gyermeke s ezernél több rabszolgája van. Amikor Oghy eltávozott a hajóról, a kapitány cipőnek való bőrrrel kínálta meg, aminek a király módfelett megörült. Másnap viszonzta a király a kapitány ajándékát. Egy frissen lefojtott néger bőrt küldte el neki!

— (Éretlen fiatal asszony.) Pozsonyból írják: Pintér Mária itteni tekintélyes polgár fiatal felesége, született Márk Alojzia tegnap este az ablak keresztyására fölakasztotta magát. Férje, amikor hazakerkezett, már halva találta. A boldogtalan asszony pillanatnyi elmezavarásban lett öngyilkossá.

— (Elfogott tolvajok.) A rendőrség letartóztatta Offenbürl Salamon budapesti születésű 17 éves rovvott multu munkátalan embert, aki egyike a főváros legveszedelmesebb zsebtolvajainak. — Elfogták Törley János ókanizsai születésű 31 éves napszámot, aki lakáskeresés ürügye alatt lopott, Győri Katalin 21 éves cselédet és Szöllösi Zsuzsanna 22 éves cselédet, akik a gazdájukat lopták meg.

— (Női gyászruhák.) Gyászestek alkalmával ajánljuk Horváth és Halász női gyászruhakészítő vállalatát Budapest, IV., Váci-utca 26., Zsibárus-utca sarok, hol gyászruhák 4 óra alatt készülnek. Vidéki megrendelésnél sürgönyileg beküldendő a mellbőség és aljhossza.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Hegyi Aranka a Király-színházban. Hegyi Arankát, ki a Nepszínházról nemsokára megváltik, a Király-színház tagjai sorába szerződtette.

* Ferenczy Ferenc új darabja. A Nemzeti Színház művész-szemlélyzete most Ferenczy Ferenc új 3 felvonásos vígjátékára készül, amelynek bemutató előadását a jövő héten tartják meg. Az udvaróságban Rákosi Szidi, Helvey Laura, Lányos Ilka, Nagy Ibolya, T. Deli Emma, Ligeti Juliska, Szacsavayné, B. Lenkey Hedvig, Paulayné, Gál, Dezső, Gyenes, Mihályi, Horváth, Pálffy, Rózsahegyí és Náday Béla játszanak.

* A Szent-Imre-Kör folyó hó 30-án, szombaton este fél 7 órakor felolvasó-estélyt rendez.

* A Magyar Pedagógiai Társaság f. hó hó 30-án (szombaton) d. u. 5 órakor a M. Tud. Akadémia heti ülésstermében nagygyűlést tart.

* A Grünfeld—Sopronyi—Berkovics—Bürger négyes VII-ik hangversenye vasárnap, február 7-én lesz Scomparini Mária operanékesnő és Bartók Béla zongoraművész közreműködésével. Jegyek kaphatók Rózsavölgyi és társánál.

A ki érdekes, élénken szerkesztett lapok barátja, vegye meg a Magyarorságot.

Törvényesen védett

„Bob-csemege”

a legkellősebb hasznos Orvosok rendelik.

Kapható a gyógyszerárakban.

Főraktarak: Lux Mihály, Múzeum-körút 7., Dr. Egger Leó, Váci körút 17., Török József, Király-utca és Andrássy-ut, Karischmaroff A., Nepszínházszámban, Fodor J. Sas-drogueria, Kerepesi-ut, Gara és Roh, József-körút 74., Fodor Márton, VII., Király-utca 41., és Váci-körút 10., Molnar és Moser, Koronaherceg-ut., Neruda Nandor, Kosuth Lajos-utca, Szecsi Lajos, Andrássy-ut 7., Reiner és Társa, Buda, II., Fő-utca 12.

Mulatságok.

Bál az Országos Kassinóban. Pazar fényben üsztak tegnap este az *Országos Kassinó* helyiségei, hol az ideai farsangi szezon egyik legszebb táncmulatságát tartották. A jelen voltak díszes névsora a következő:

Asszonyok: Balás Béláné, Luczenbacher Pálné, Gerle Lajosné, Baár I. né, Szilassy Aladárné, Dóra Szilárdné, Ferret Elemérné, Hódossy Gyuláné, Dániel Ernőné, Stefina Józsefné, Pokry J. né, Anthos Jánosné, Vass Ferencné, Náray Gy. né, Szalay Imréné, Jurenák J. né, Gerenday Béláné, Pulszky Agostóné, Enyedy Lukácsné, Baichné báróné, Zalesky Jenőné, Ivánka Oszkárné, Darányi Gyuláné, Liptay Istvánné, Szilassy Istvánné, Lukasek Béláné, Kosztka Antalné, Szentiványi Lászlóné, Bárdossy Jenőné, Jállich Ferencné, Ugron Akosné, Gyárfás E. né, Hochreiter E. né, Jovanovits J. né, Evva Lajosné, Káljayné, Besseney Ferencné, Humbár Dezsőné, Weismarty Odónné, Magyar T. né, Kürthy E. né, Nádpataky Etelka, Kövér Jánosné, Banász Béláné, Baár J. né, Cseh Ervinné, Szitányi Odónné, Orley Lajosné, Lonovich L. né, Bukovszkyné, Suhajda Istvánné, öz. Pfeiffer Lászlóné, Nagy S. né, Perczell Józsefné, Ebner Béláné, Fodor Kálmáné, Szentiványiné, Algya Sándorné, Majthényiné báróné, Naszek Jenőné, Ferdinándy Béláné, Baranyagné, Radisch Istvánné, Frusz Hugóné, Máriássy Gy. né háróné, Wekerle Sándorné, Földes Béláné, Soltz Lajosné, Fejérváry Gézáné, Szonthásh Elekné, Székács S. né, Bakonyi Gézáné, Vancsó E. né, Szivák Imréné, Patay Gyuláné, Tóthvárady J. né, Andreánszky Jenőné, Hugonay B. né grófné, Somsich Miklósné, Hieronymi Károlyné, Dolecskó Jánosné.

Leányok: Luczenbacher Mária, Baár Róza, Szilassy Mária, Szitányi Jolán, Kovács Ilona, Dániel Antal, Leothal Elma, Frölich Henriette, Stefina Mária, Petry Olga, Anthos Valéria, Vass Sarolta, Náray Erzsé, Szalay Baby, Pulszky Henriette, Bárb Baby, Zalesky Edithe, Kappel Lily, Ivánka Mária, Szemző Aglaja, Liptay Elza, Szilassy Malvina, Szentiványi Mária, Jamniczky Mária, Ugron Sarolta, Gyárfás Anna, Hochreiter Roca, Jovánovits Jozefin és Mária, Evva Sarolta, Humbár Margit, Sándor Erzsé, Zsögöd-Grosschmiedt Sarolta, Veigh Erzsé, Magyar Anna, Kürthy Berta, Kövér Amália, Gyengő Gizella, Tömör Emma, Nadányi Lóra, Sauska Paula és Ella, Földváry Emma, Szitányi Paula és Margit, Orley Márta, Lenovics Betty, Pfeiffer Hermina, Nagy Vilma, Perczell Klári, Dárday Olga, Götz Elfried, Szentiványi Ilona, Algya Elza, Maitényi Elza, Badinek Georgette, Baranyai Hilda, Dolecskó Mária, Máriássy Marna és Eszter, Fáy Boriska, Földes Livia, Vancsó Gizella és Anna, Székács Irén, Szivák Margit, Hieronymi Károli és Mária.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

== **Veszélovszkyt felmentették.** Nyitráról táviratozzák: A napokon át tárgyalt igaztási bünpörben — mint előre jeleztük — tegnap délután 5 órakor hirdette ki a kir. törvényszék elnöke, *Nazoly* Antal az ítéletet, amely szerint Veszélovszkyt az igaztás vádjától felmentették. Az ítélet annak jogerőre emelkedése után közölni fogják a pozsonyi ügyvédi kamarával és a képviselőház elnökségével. A bünügyi költségeket a kincstár ellen állapították meg. Az ítélet megokolása kiemeli, hogy Veszélovszky vádlott tagadásával szemben nem nyert bizonyítást az, hogy a magyar nemzet ellen igaztolt. A kormány bírálattal a törvény nem minősíti igaztásnak. A kir. ügyész az ítélet ellen felbuzást jelentett be: a vádlott, valamint a védője megnyugodtak.

== **Ügyvéd és főorvos.** Két évvel ezelőtt dr. Batizfalvy István Zoltán fogorvos, tiszteletbeli megyei főorvos megbízta Füzesséry Géza budapesti ügyvédet, hogy egy Nedeczky Árpád piskei földbirtokos ellen fenálló 595 koronás követelését hajtsa be. A pört Füzesséry Géza az esztergomi járásbírótság előtt folyamatba is tette. Ezen pörből kifolyólag később dr. Batizfalvy főorvos fegyelmi följelentést tett az ügyvéd ellen az ügyvédi kamaránál, azzal vádolván ezt, hogy nem akar vele elszámolni. A kamara fegyelmi választmányja megszüntette Füzesséry ellen az eljárást s ezt a fegyelmi határozatot a múlt év május 20-án a kir. Kuria fegyelmi tanácsa is helybenhagyta. Most aztán a meghurcolt ügyvéd lépett fel vádlója ellen s dr. Batizfalvy főorvos hatóság előtti rágal-mazás vétségéért jelentette fel. Ma volt ezen ügyben a tárgyalás a büntető járásbírósnál. A bíró, mi-

után a pörökösök felek több tanu kihallgatását kérték. a mai tárgyalást elnapolta ezek beidézése céljából.

== **Megszűnt sajtópör.** Az «Uj Lap» 1902. évi december 12-én megjelent számának «Megyék» című rovatában egy beküldött levél alapján közlemény jelent meg, melyben Baig Nándor és Hatos Orbán garamkövesdi lakosok, volt községi hivatalnokok, sikkasztással vádoltattak. Mivel a szerkesztőség időközben értesült ezen vádak alaptalanságáról, a nevezett Baig és Hatos urakkal szemben sajnálatát fejezte ki a közlemény megjelenté előtt, ők pedig a lap ellen indított sajtópert visszavonták.

== **Megkéselt rendőr.** Az elmúlt év tavaszán, éjféltájban egy duhaj társaságot Kispeszt főutcáján Szalai János rendőr csöndre intette. Csakhamar szóváltás támadt, amely tetlegességgé fajult. A rendőr kirántotta a revolverét, de mielőtt használhatta volna, a mulatók társaság két tagja, Velek Károly és Tóth Ferenc nekiugrottak s alaposan megkéselték. A rendőr egy hónapig nyomta utána az ágyat. A tettesek közül Tóth Ferenc az éj sötétjében megugrott s még máig sem bírták kézrekeríteni. Velek Károlyt azonban elfogták s a pestvidéki törvényszék hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés miatt három havi fogságra írelte őt. A budapesti kir. ítélőtábla, amely Vaikó Pál bíró előadásában ma tárgyalta az ügyet, a vádlott büntetését hat hónapi börtönrre emelte fel.

NYILTTÉR. *)

Dadogást és minden beszédkibát sikeresen gyógyít **SOLT LAJOS** tanfolyama. Budapest V., Báthory-utca 20. szám. Fölvétel 12—1-g.

* E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk

KÖZGAZDASÁG.

Nyitramegyei gazdák Darányinál és Tallián miniszternél. A «Nyitramegyei Gazdasági Egyesület» 17 tagból álló küldöttsége nyújtotta át *Darányi* Ignác volt földmívelésügyi miniszternek díszes kötésben az egyesület bucsúiratát. A terjedelmes dolgokat taxative felsorolja mindazon közhasznú kezdeményezéseket, melyek *Darányi* nevéhez fűződnek. *Emödy* József elnök üdvözlő beszédében felkérte a volt minisztert, hogy ha ezidőszerint már kormányzati téren nem lehetséges, legalább gazdatársadalmi téren és a gazdatársadalomban segítsen saját alkotásait fenntartani és fejleszteni. *Darányi* Ignác kijelentette, hogy gazdatársadalmi téren továbbra is működni szent kötelességének fogja tartani. *Tallián* Béla földmívelésügyi miniszter az országházban fogadta igen szívesen a nyitramegyei gazdákat és kilátásba helyezte, hogy az egyesület működését mindig élénk figyelemmel kíséri és támogatni fogja. A nyitramegyei és nyitravölgyi gazdasági egyesületek egyesülését lehetővé fogja tenni. A küldöttségben *Emödy* József vezetésével következő kiváló gazdák vettek részt: Ajtics Horváth Dezső, Boross Sándor, Czobor Béla, Czocher Géza, Engel Henrik, Hroso József, Jókay Géza, Karsay Lajos, Kukacz Imre, Kollányi Miklós, Lévy Antal, Herey Gyula, Patkós Balázs, Singer József, Varga János és Velecsy József egyesületi titkár.

Egyéves méncsikók vásárlása. A földmívelésügyi miniszter felhívja mindazokat, akiknek birtokában négy jó származású, erős csontú, szabályos testalkatú saját nevelésű egy éves méncsikója van és azokat az államnak eladni akarják, február 1-éig jelentsek a földmívelésügyi miniszteriumnak.

A magyar buza és liszt versenyképességének emeléséről tartott esztörtökön este előadást *Ecséri* Lajos dr. a Magyar Közgazdasági Társaságban. Azt fejtette, hogy búzáink régi piacait főleg a tengeren szállított amerikai, orosz és román gabona versenyé folytán veszítette el, minthogy ezek termelése is sokkal olcsóbb és minthogy a hajózás haladása folytán most már a vízi szállítás bámulatosan olcsó. Eppen ezért a felolvasó szerint *buzánk kivitelét* is leginkább a hazozás fejlesztése, mellékfolyóink szabályozása és a duna-tiszai csatorna kiépítése mozdítaná elő, hogy legalább a Felső-Duna közelében levő délnémet és

svájci fogyasztási területeket visszahódíthassuk. A *lisztkivitel emelésére* Ecséri azon vidékek búzáinak Budapestre hozatalát s a tiszavidéki s fehérmegyei búzával együtt való ürlését ajánlja, hol *másodrendű puhaszemű buza terem*, melynek hozzáadása a szerb és román buza keverését pótolná s ezek behozatalát feleslegessé teszi. Mint a felolvasó kimutatta, ezen vidékek terményei elől eddig a budapesti piac túl magas vasúti fuvardíjak folytán jóformán el volt zárva, tehát első sorban ezek volnának mérséklendőek, miáltal bizonyos *zónaszerű fuvardíj* behozatala mellett az ország legtöbb vidékének buza-termését feldolgozhatnák a budapesti malmok s ez lisztünk előállításai költségeit csökkentvén, emelék annak versenyképességét is és emellett az átült reform a termelés érdekeit nagyon is előmozdítaná. A vasutak bevételét leszállított fuvardíjak mellett sem kevesednének, mert a hiányt a szállítandó áruk nagyobb tömege s a vasuton megtett hosszú ut szállítási költségei kipótolnák. A javaslat egyik nagy előnye volna, hogy a buza- és lisztkivitel érdekében való minden költség prémiumot feleslegessé tenné.

Mezőgazdasági háziipari kurzusok. Ez idő szerint az ország háromszázötven községében népies mezőgazdasági háziipari kurzus indult. A kurzusoknak az a céljuk, hogy a földmívelőket olyan ipar-cikkek készítésére megtanítsák, amelyeket gazdaságukban használnak. A kurzusokra 15 740 ember jelentkezett, akik kosár- és seprükötéssel, szalma-, gyékény- és sásfonóssal, faragómunkával, mátkas, gyümölcsesomacoló ládákkal, gazdasági és kerti eszközök készítését tanulják el. *Tallián* földmívelésügyi miniszter kiváló figyelmet fordított arra, hogy a székelyföld azon vidékein, ahol a nyersanyag könnyen beszerezhető, a nép tömegesebben adja rá magát a háziipari munkára. Így a székelyföldön Bitta, Sárafalva, Hosszuasszó, Zsidó, Zagor, Somosd, Szent-Agota, Szent-László, Paratény, Margonda, Mártonhegy, Tobiás, S.-Keresztúr, Szentmihály és Szentkirály községekben rendeznek háziipari kurzusokat.

BUDAPESTI TŐZSDÉK.

Gabona-tőzsde.

Buza elkelt 9000 métermázsa szilárdan tartott áron.

Készáruüzlet.

Buza:

Tiszavidéki: 400 mm. 80-5 k. 8.32-5 korona, 200 mm. 80 k. 8.32-5 korona, 200 mm. 80 k. 8.30 korona, 200 mm 80 k. 8.27-5 korona, 200 mm. 80 k. 8.25 korona, 1600 mm. 79-8 k. 8.30 korona, 200 79-7 k. 8.30 korona, 650 mm. 79-3 k. 8.25 korona, 150 mm. 79 k. 8.20 korona, 100 mm. 79 k. 8.25 korona, 100 mm. 80 k. 8.25 korona 100 mm. 79-5 k. 8.17-5 korona, 200 mm. 79 k. 8.25 korona, 150 mm. 78-8 k. 8.22-5 korona, 100 mm. 78 k. 8.10 korona, 100 mm. 78 k. 8.10 korona.

Fejérmegyei: 1200 mm. 77 k. 7.97-5 korona.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 79-6 k. 8.15 korona, 600 mm. 79-8 k. 8.07-5 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.25 korona, 100 mm. 79-5 k. 8.12-5 korona, 400 mm. 79-2 k. 8.17-5 korona, 260 mm. 79-2 k. 8.15 korona, 500 mm. 77-4 k. 7.92-5 korona, 200 mm. 76 k. 7.90 korona.

Raktárúru: 1700 mm. 7.77-5 korona.

Rozs: 150 mm. 6.42-5 korona.

Zab: 100 mm. 5.75 korona, 100 mm. 5.22-5 korona.

Tengeri: 100 mm. 5.20 korona 200 mm. 5.10 korona.

Érték-tőzsde.

Igen kevés fizlet mellett az irányzat már az előtőzsdén gyengült s a déli tőzsdén további árhanatlás állott be. Különösen gyengén voltak tartva a helyi közlekedési papírok.

Az előtőzsdén jegyeztek:

Osztrák hitel	670.50	670.50	670.50	---
Magyar hitel	767	766.50	766.50	---
Jelzálogbank részv.	518.	518	518	---
Rimamurányi	479	479	479	---
Allamvasut	670.50	670.50	670.50	---
Városi villamos	325.50	325.50	---	---
Budapesti Közut	588.	588.	588.	---

A déli tőzsdén zárultak:

Osztrák hitelrészvény	668.75	---	---	---
Magyar hitelrészv.	765	---	---	---
Jelzálogbank részv.	518	---	---	---
Rimamurányi	479.	---	---	---
Allamvasut	668.50	---	---	---
Városi villamos	325.50	---	---	---
Budapesti Közut	588	---	---	---

Felelős szerkesztő: **MAGYAR GYULA.**

Laptulajdonos a «Magyarság» lapkiadóvállalat

Elismert kiváló jóminőségű

Honi ipar! Sajátkészítményű férfiruha-áruház Honi ipar!

férfiszabó LUKÁCS GYULA férfiszabó

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 18. sz. alatt.

Dus választék fiu- és gyermekruhákban.

Nagy választék divatszövetmellényekben. Mértékszerű megrendelésekre csakis kiváló jóminőségű honi és angol szöveteket tartok raktáron. Mintákat kívánatra bérmentve küldök. 102

SZÍNHÁZAK.

Szombat, 1904. január hó 30. án.

M. kir. Operaház.

Először.

Orfeusz.

Opera 4 szakaszban. Zenéjét szerzett: Gluck Kristóf.

Utána:

A törpe gránátos.

Ballet-egyveleg 1 felv. Zenéjét szerzte: Szikla Adolf.

Kezdeté 7 órakor.

Nemzeti színház.

A nők barátja.

Kezdeté 7 órakor.

Nepzínház.

Kalinka grófnő.

Nagy operett 3 felvonásban, előjátékkal. Irtá: Faragó Jenő. Zenéjét szerzte: Hübös Iván. Kezdeté 7 órakor.

Vigszínház.

A mormota.

Bohózat 8 felvonásban. Irtá: Mars és Xanrof. Kezdeté fél 8 órakor.

Király színház.

A fecskék.

Operett 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Konti József. Kezdeté fél 8 órakor.

Uránia.

A VII. ker., *Barcsay-utcai főgimnázium ifjuságának Bajza-ünnepélye.*

FOLIES CAPRICE

VI., Révay-utca 18. szám.

Igazgatóság: Leitner és Keleti.

Ma nagy újdonságl estély!

1/2 10 órakor!

1/2 11 órakor!

Képzelt szerelem.

A „Hivatásos Szerelem“ cz. bohózat folytatása. Életkép írta: Szátr. rendező: Steinhart G.

Végül

11 órakor!

A szerelem áldozatai.

Életkép írta: Caprice, rendező: Rott Sándor. Uj ma án jelenetek.

A remek télikertben reggel 5 óráig Munczy Lajos és fia zenekara hangversenyez.

Schoffola Ernő A ruggantgyártás meghonosítója Budapest, VI., Andrássy-ut 2
Legjobb minőségű gummitömlők kerti fecskendezésre
Arjagyzék ingyen.

A Kalap Királynál

kaphatók kizárólag elsőrangú különlegességek 3-4 és 5 koronaért. He enkiint újdonságok!

Budapest, Kossuth Lajos-utca

(Klotild Palota).

Phonograph!!!

legszebb mulatság, tisztá, szép hanggal, érteimes előadással

Kellner és Steiner

Király-utca 58. szám.

Képviselek kerestetnek.

(2006)

KEMÉNY és TARSÁ

Betét-Társaság, kereskedelmi tudakozó-intézet.

Alapította ott 1888.

Telefon 21-54.

Budapest, Podmaniczky-utca 39. sz

Brázay-féle

sósborszesz.

Használati utasítás minden üveghez mellékelve van. Nagy üveg 2 korona. Kis üveg 1 korona. Kapható mindenütt.

Hirdetéseket

felvesz a

„Magyarság”

kiadóhivatala

Szentkirályi-u. 28.

és a fiókiadóhivatal

VIII. Kerepesi-ut 20.

Hirdetéseink alap-

ján történt ren-

deléseknél szives-

kedjék mindenkor

lapunkra

hivatkozni.

Kedvezmény t. olvasóközönségünknek!

Budapesti Bazár

dus tartalma, magas színvonalu és a legolcsóbb magyar modern divatlap.

Előfizetési ára postai küldéssel vagy házhoz szállítva negyedévenként

Egy korona 50 fillér,

a kik azonban kiadóhivatalunknál, VIII., Szentkirályi-utca 28. rendelik meg, azoknak jóval mérsékelt ár mellett, kedvezményképen

1 korona 30 fillérért

szállítatjuk.

A „Budapesti Bazár” bármely hónap elsejétől megrendelhető.

A Budapesti Bazár minden számában kitűnő szépirodalmi rész, 40-50 ábrát tartalmazó divatrész, természetes nagyságu rajz- és kézimunkákat tartalmazó szabásív, díszes boríték van. A szabásminták magyarázata világos és könnyen megérthető.

A Budapesti Bazár a társadalom minden osztályának igényeit kielégíti. A divatot kereső urinőknek és a munkás szabónőnek egyaránt szüksége van ez

olcsó magyar divatlapra.

A Budapesti Bazár megjelenik havonként kétszer, minden hónap elején és közepén.

BUTOROK

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kiviteleg legjutányosabban kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre **EHRENTREU** és **FUCHS** testvérekénél Budapest, VI., Teréz-körut 8. (Andrássy-ut közelében). Képes arjagyzék ingyen és bérmentve.

A „HARISNYAKIRÁLY”

budapesti üzlete kizárólag Teréz-körut 2. szám a. Elismert legjobb harisnyak.

Feltétlen szabott és olcsó árak. Feltétlen szabott és olcsó árak.

Minden szó 3 fill.
Vastagabb betűből 5 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A legkisebb hirdetés
ára: 30 fillér.

A Magyarorság minden előfizetőjének egy 10 szóból álló apróhirdetést havonként 10-szer ingyen közlünk.

Az apróhirdetésekre beérkezett kérdésközlőkre ingyen felvilágosítást adunk, ha a tudakozó a szükséges válaszlevegőt beküldi. Ha valaki körülményesebb értesítést kíván, a szükséges válaszlevegővel felül még 40 fillér küldendő.

Méhészársáknak
Gyakorlati Méhészkönyvet egy koronáért küldök. — Kovács Sándor méhészt, Baranya-Csuzán.

Egy
ügyes és csinos fiatal ember, ki 4 polg. végzetttel, bérminemű állást elfogad. Cim a kiadóhivataltban. (12137)

Sürgősen
keresek lakóhelyre egy jó bizonyítványokkal rendelkező újut hatod gimnazista fiám mellé nevelőnek, hogy hamat a megánvizsgára sikeresen előkészítse. Biztosítva jó fizetés és teljes ellátás. Jelentkezni lehet január 27-ig Dudinszky Ákos gör. kath. lelkésznél, Rosztoka-Pásztóly, u. p. Nagy-Berezna. (Ung-m)

Törlesztéses készpénz-kölcsönt
földbirtokokra, valamint budapesti bérházak, háztársaságok, telkek stb. továbbá környékbeli ingatlanok II. és III. ik tételére 4-7%-os kamattal; személyhitelt kezes és kezes nélkül minden hitelképes egyénnek havi vagy negyedévi törlesztésre gyorsan és pontosan eszközöl a Központi Hitelforgalmi Intézet VII., Akácia-utca 10. Levélbeli felvilágosításra válaszlevegővel küldendő.

Egy villa
szabad kézből eladó Rákosszent-Mihály, Lajos-u. 396.

Orvos
(keresztény) keresetük közzel Pozsonyhoz. Bővebb: Gyógyszertár, Pozsony-Püspöki.

Kis gyermek-
padocskasztalkával olcsón eladó. Cim a kiadóhivataltban. (12152)

Pénzkölcsönt!
Kis- és nagybirtokosoknak, kiknek birtokait nagy kamatu adósság terheli és ezt olcsó kamatos pénzzel akarja kifizetni, avagy ha új kölcsönt akar felvenni, oly pénzt, melyre csak 4% kamattal a tőke is törlesztve lesz s adós bármikor felmondhat, a pénztörlesztés azonban nem mondhat fel, teljes bizalommal forduljon **Grünfeld S.-hez** Budapest, Király-u. 23. sz.

1 forint
heti részletre elegáns férfiruhák mérték szerint olcsón árón kaphatók. Weisz Jakab József-körút 31/a.

Használt férfiruhákat
fehérnemű stb. veszek legmagasabb árban. Singer, Lujza-utca 15. 902

Függönyök
felrakását, diványokat, fotelokat, matracokat, ablakpárnákat olcsón elkészítik házánál. Unsavszky Nándor, Práter-utca 68.

Domonkos Lajos
uri és női cipész mester Budapest, Teréz-körút 32. Ajánlja dusan berendezett raktárát saját készítményű uri-, női- és gyermek-cipők-höz a legolcsóbb árban. — Mértékszerű megrendelések jutányos árban és pontosan eszközöltenek.

Jelszó: pártoljuk a hazai ipart!
Orlik András
cipész-mester Budapest, VII., Csömöri-ut 22.

Ajánlja dusan felszerelt saját műhelyében készült ur-, női- és gyermekcipő raktárát. Férfi-cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ft. Női cipők 3, 3-50, 4, 4-50 és 5 ft. Gyermekek-cipők 1 ft 20 kr.-tól feljebb. Mértékszerű megrendelések a legújabb divat szerint a legolcsóbb árban számíthatnak. Javítások gyorsan s fontosnak eszközöltenek.

Gyermek és női ruha
készítését olcsón elvállalom Logódy-u 104. ajtó 5. Buda.

Legolcsóbb bevasárlási forrás.
SZELLO R.
saját készítményű ur-, női- és gyermek cipő-raktára Budapest, Csömöri-ut 12. sz. (Keleti pályaudvarral szemben.) Mértékszerű megrendelések pontosan készítenek. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltenek. Javítások elfogadhatnak.

DRESZMANN KAROLY
BUDAPEST
borolva homorú-készírtűde villanyverővel — Különléges-szerű özet borbély- és lod-részlet-cikkben. — Nagy raktár angol és svéd borol-váltárban. — Iroda és forgalmi helyiség: VII., Rottenbiller-utca 6/a. (Munkás-u. sarok).

Butort
és kárpitos munkákat rész-letfizetésre is ad Löwy Lipót, VI., Lázár-utca 18.

Ingyenesen
közvetitek mindent a világon! válaszlevegővel kérek. «Teledia» Marosludson.

Alapos oktatást
a francia-, angol-, olasz-magyar- és német-nyelvben (nyelvtan, társalgás, levelezés, stb.) ad egy urnó, ki az illető országokban tartózkodott. Kötöny referenciák. VII., Erzsébet-körút 58. sz., II. emelet 13. ajtó.

Dijtalanul
meglátogatok kezesség-nélküli kölcsöntüggyekben önálló, hiteképes egyéneket diskrejt gyorsabb lebonyolítás céljából. Ajánlatok — állás, foglalkozás megjelölésével — Alvinczy Sz. Képiró-utca 11. küldendők. Válaszlevegő.

Bloch S.
okl. tan- és gyakorló-könyvelő. Erzsébet-körút 58. képez felöltöttek a magas m. kir. miniszterium engedély alapján az egyszerű és két-ös könyvvitelben, kereskedelmi levelezés, szép és helyesírásban, valamint a magyar és német nyelvben. Hölzveknak külön oktatás. Vidékiek levelebbel sajtíthatják el a könyv-telét.

LEGSEBB.....LEGJOBB.....LEGOLCSÓBB
PAP LAN PAP LAN PAP LAN
összehajtható vaságy 10 ft. IACÉLSODRONY 3KIVEHETŐ MATRACGAL 10 FT. ÁGYBETÉT 5 FT.
GICHNER JÁNOS
paplan, matrac és kárpitosáru gyáros, szőnye, függöny, vasbutor stb. nagy raktára. 150 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. sz.
Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek, nem tetsző árú kicseréltenek, vagy a pénz visszaadatik.

Budapest legnagyobb szőrme bevasárlási forrása. Oriási raktár divatos Szekunsz Sztóla gallérokban. Viszont-eladónak ritka alkalom.
TSUK MIKSÁNÁL, ANDRÁSSY-UT 31. SZ. KIRÁLY-UTCA 38. SZ.

Elegáns női ruhákat
készítik saját műtermében mérték után 15 és 18 ft-ért. A 18 ft-os ruhák 2 ft 50 kros divatszövetből készítenek. — Elegáns Cibelin-Costum, reformálj és Paletó, a téli divat dísz 15 és 18 ft. — Elegáns angol és francia Szalontóletek 18-20 ft és feljebb. Téli kabátok és Paletok, finom fekete posztóbból elegáns kivitelben 7, 8, 10, 15 ft. — P. nyolcak flanel vagy barchet-ból 3 ft 10 kr., 4 ft 50 kr. — Inzblou-ok flanel vagy barchetből 30 kr., 1 ft 20 kr., 1 ft 40 kr. — Divat inzbluzok atlasz flanelből 1 ft 90 kr., 2 ft 20. — Finom koeta és sávós szövetekből 1,60-1,90 ft., 2 ft 20 kr., 2 ft 80 kr., 3 ft 80 kr. Vidéki megrendelések leltámszerelésen eszközöltenek. Mérték megadás fel-ötösés, al-ötösés, ujjá hosszú vagy egy jól al-ötösés alhossza beküldendő.
BRUCK ZSIGMOND
CESENGERY-UTCA 35. Andrássy ut 61. sarok.

Az egyedül létező valódi angol
SZÉPÍTŐSZER
a Balassa-feló valódi angol
UGORKA TEJ,
mely azonnal eltávolít minden szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést (mitesszer) stb. és az arcnak friss üdöséget, fiatalosodást kölcsönöz.
Egy üveg ára 2 K, ehhez Ugorka-szappan 1 K, poudre 2 K.
Főzöklül-desi hely: **Balassa Kornél** Gyóg- BUDAPEST- szorára Erzsébetfalva. Kapható minden gyógyszerárban. Főraktár Budapesten: Török József gyógyszerárban, király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

I. Angol férfi- és gyermekruha-áruház.
Olcsó, szolid árak!
Pontos kiszorálás!
Saját készítményű férfi- és gyermekruha áruház.
Magyar gyártmány!
ASZÓDI S. * és TÁRSA
férfiszabó-mester.
VIII., Kerepesi-ut 41. (Adria-szálló épület.)
Nagy vásaszték angol és francia divatelmékben.
Mérték szerinti megrendeléseket az általános elismert 14 ft árakban a leguabb divatelmékből készítenek. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltenek. 129

Bámulatos egy «Columbia» grafolon hangtisztasága és tiszta hangkijelése, erőssége! «Columbia» lemezek utólrhetetlenek!! Párisi vilákiállításon «Grand Prix»-el kitüntetve. — Kis lemez K 2.50, nagy lemez K 5.—, «Columbia» (Hartguss) hengerek K 1.75.
Telefon 62-88. Telefon 62-88.
Wiegand és Társa
BUDAPEST, =
VIII., Aggteleky-utca 17. sz.

Figyelem! Céglünk új kedvezményt nyújt akként, hogy minden vevőnek, ki 12 forintot meghaladó rendelmenyt tesz, a saját árcképe vagy bármely tetszés szerinti kis fénykép után egy életnagyságu fényképet teljesen ingyen készít hű kivitelben, 60 cm. magasságban, csupán a díszes keretért (passe-partout), amelyben az életnagyságu fénykép foglaltatik, az önköltségtől, 1 ft 30 krt számítunk.
Az ipar 12 forint 1 darab összecusukható vaságy adólsodrony-betéttel, 3-rtű matracoccal és terítővel.
csodája! 12 forint 50 krajcár egy darab selyempaplan fodorral és zsebbel, minden színben, 125 cm. széles, 180 cm. hosszú.
Megrendelő-tő csakis **GICHNER ÜESTVÉREK** BUDAPEST, Múzeum-körút 27.
Pa-lan- és matracgyár, szőnyeg- és vasbutoraktár.
Árjegyzéket bérmentve és ingyen küldünk.

500 forintot fizetek annak, ki **Bartilla fogvize**nek használata mellett — üvege 30 kr. — vasat ismét fogfájást kap vagy szája hüzik. (Csomagolásért külön 10 krajcár.)
BARTILLA WINKLER ED.
Wien, 19/1, Sommergasse 1. Főraktár Budapesten: Török J. Király-u. 12, Andrássy-ut 29. Dr. Egger Váci körút 17. Kapható minden gyógyszerárban Csakis Bartilla fogviz kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmazatik. 9

Budapestre utazók heceses figyelmébe!
Ki akar jól rágni?
F OGA K 2 forinttól és teljes fogsorokat ragásra helyesz 24 óra alatt jótállással, a gyökér e távol tása nélkül. Eitört és nem jól illő fogsorok javítása 2 óra alatt 1 frttől. Amerikai fogműterem tulaj donos
Kovács I. Károly-körút 9. (Gróf Hadik-palota) II. emelet, 8 Talalható: reggel 9-től délután 6-ig. — Vasár- és ünneppapokon is.